לבירור
חובת אי הציות

"ואין צריך לומר שאם גזר המלך לבטל מצוה, שאין שומעין בקולו"

(רמב"ם, הי"ד החזקה, הלכות מלכים, פרק ג' הלכה ט')

מנהיגות יהודית לישראל

בהוצאת
"מנהיגות יהודית"

ירושלים
JERUSALEM
שולם P.P.
אישור מס' 2070

Abasad çaabdi: 4/5 Tue Jan 15 11:25:25 2008 Page 2

ואין צריך לומר שאם גזר המלך לבטל מצוה, שאין שומעין בקולו.

רמב"ם, הי"ד החזקה, הלכות מלכים, פרק ג' הלכה ט'

כאשר מתפרסם חוק גרוע והעם מציית לו באמונה, הרי עצם הצייתנות הזאת מוסיפה לחוק כוח-משנה. שתיקת הציבור היא אישורו של המעשה, שהציבור חייב למחות נגדו. כל יום צריך להביא עמו דוגמאות מוחשיות, כי מצפון העם לא השלים עמו. אזי כל יום נפרצת בחוק פירצה חדשה. וכך נוצרת לעיני העולם מחאה עצומה.

זאב ז'בוטינסקי, נאום בורשה, מאי 1939
כרך נאומים ב' עמ' 339-338

מאמין אני, כי בעניינים הנוגעים לזכויות שאינן ניתנות לשלילה של האדם והאזרח, זכאי, לעתים אף חייב האדם החופשי לעבור על הוראות פורמאליות, אם מהותן פוגעת בזכויות אלו, בתנאי שיהא מוכן לשאת באחריות למעשהו.

מנחם בגין, דברי הכנסת כרך XVIII
28 ביוני 1955, עמ' 2118

"כמי ששרת בצבא שנים רבות, אני אומר: חייל חייב למלא פקודות. ואם החייל מרגיש שהפקודה שניתנה לו היא בניגוד למצפונו, עליו לפנות באופן אישי, ואני מדגיש באופן אישי, להתייצב בפני מפקדו, להסביר לו זאת ולהיות מוכן לשאת בתוצאות".

אריאל שרון, בראיון ברדיו, 13.7.95

"היום שבו תינתן פקודת הטרנספר, שהיא פקודה בלתי חוקית בעליל, יהיה גם היום של סירוב פקודה".

יוסי שריד במאמר ב"ידיעות אחרונות", 27.6.90

"מול רעיון גירושם והגלייתם של הערבים... עלינו לקום ולומר בחריפות ובפשטות: זה בלתי-אפשרי. מפני שאנחנו לא ניתן לכם לגרש את הערבים, אפילו אם נצטרך לפלג את המדינה ואת הצבא, אפילו אם נצטרך להשתטח תחת רגלי המשאיות, אפילו אם נצטרך לפוצץ את הגשרים. הגליה המונית בכוח לא תהיה, מפני שאנחנו לא ניתן שתהיה".

עמוס עוז, בספר "על דמוקרטיה וציות", עמ' 140,
הוצאת תנועת "יש גבול" וספרי סימן קריאה

Ibasad çaabal: File Tue Jan 15 11:25:23 2008 Page 4

תוכן העניינים

- הקדמה: **מחזירים את המדינה לעם ישראל** - מוטי קרפל עמ' 7
- **מכתב לרמטכ"ל** - בעז העצני עמ' 9
- **אי הציות וסרבנות הגיוס - חורבן או בניין?** - משה פייגלין עמ' 11
- **חוקי נירנברג היו חוקים חוקיים** - צפריר רונן עמ' 13
- **אי ציות ודמוקרטיה** - אליקים העצני עמ' 17
- **לא למדנו את הלקח!** - מוטי קרפל עמ' 21
- **שלטון החוק ופשעים אחרים** - משה פייגלין עמ' 23
- **הנחישות והאחווה ינצחו** - מיכאל פואה עמ' 25
- **מפנים ובוכים** - מוטי קרפל עמ' 27
- **סרבנות מתבקשת** - משה פייגלין עמ' 29

Ibasad çaabdi: 4/6 Tue Jan 15 11:25:23 2008 Page 6

הקדמה:

מוטי קרפל

מחזירים את המדינה לעם ישראל

אריאל שרון ממשיך להוביל את "תוכנית ההינתקות" תוך דריסת כל מה ומי שעומד בדרכו. מנגד ניצבים המתיישבים ביש"ע ואוהדיהם משאר רחבי הארץ ואינם מצליחים לעצור את התהליך. למצב זה גורמים רבים, אך החשוב שבהם הוא חוסר היכולת של מתנגדי ההינתקות להגדיר נכון את מהותו של המאבק ולגזור מהגדרה זו את מטרתו ואת הטקטיקה והדרך באמצעותם ניתן וראוי לחתור אל המטרה. הקדמה זו באה לנסות להתמודד עם הסוגיה.

המאבק איננו על הבית, גם לא על ההתיישבות היהודית בחבל עזה בפרט, גם לא על ההתיישבות ביש"ע בכלל ואפילו לא על ארץ ישראל. המאבק הוא על דמותה של מדינת ישראל: האם זו תהיה מדינה יהודית וחופשית או מדינה אנטישמית ורודנית.

מזה שלושים שנה מנהל השמאל הישראלי, שהשתלט על כל עמדות הכוח במדינה, מסע הסתה, הכפשה ודמוניזציה כנגד הציבור האמוני. כוחות השמאל מבינים היטב שהכוח היחיד שעלול לסכן את ההגמוניה המוחלטת שלהם במדינת ישראל - הוא הציבור האמוני. מודעותם לשקיעתם שלהם ושל האידיאולוגיה הציונית החילונית ממנה צמחו, גורמת להם להיאחז חזק יותר בעמדות הכוח והשלטון, ולנסות לעקור מן השורש כל אלטרנטיבה - אידיאית, חברתית ופוליטית - העשויה להחליפם בבוא הזמן.

זהו הרקע למסעם הממושך לעקירת ההתיישבות ביש"ע. "תוכנית ההינתקות" שמוביל עבורם - להפתעתם הרבה - אריאל שרון, חושפת שאין להם כל צורך בתמורה עבור גירוש המתיישבים ביש"ע. גם "הסכם אוסלו", מתברר, היה בעצם לצורך זה. העובדה היא שגם משהתבררו תוצאותיו, לא חזר בו השמאל מדרכו. אם כן, עקירת האלטרנטיבה היחידה לשלטונם במדינה - היא היא בראש מעייניהם.

המאבק אם כן איננו על ההתיישבות היהודית בחבל עזה, וגם אם תיעצר "תוכנית ההינתקות" בפעם הזו, היא תחזור שוב באלף ווריאציות נוספות בהמשך. המאבק הוא על דמותה ואופייה של מדינת ישראל ועל ההגמוניה והשליטה במדינה. הציבור האמוני חייב להבין היטב את מהותו של המאבק על מנת להגדיר נכון את מטרתו. מטרת המאבק מבחינתנו איננה יכולה להיות ביטול "גזירת ההינתקות". מטרת

המאבק חייבת להיות בהירה, ברורה וממוקדת, והיא: השלטון במדינת ישראל. המאבק על גוש קטיף איננו אלא הקרב הראשון במערכה על החזרת המדינה לעם ישראל.

גוש קטיף הוא הקרב הראשון, אבל לא בהכרח המכריע. בכדי שתבוא הכרעה במערכה הכוללת חייב להתקיים תנאי אחד הכרחי לפחות: הציבור האמוני חייב להתחיל להתנער ולהשתחרר. הוא חייב להתחיל להתקומם מול הבולשיביזם של השמאל והאליטות השולטות, להשתחרר מכפיפות הקומה המנטאלי עליה חונך, ולהבין שעליו לקבוע באופן עצמאי את מערכת הערכים והמוסר שבתשתית מאבקו, ומה שיותר חשוב - את "כללי המשחק". במשך 30 שנה לא נתן לנו השמאל לחרוג מכללי המאבק אותם הכתיב - באמצעות מנגנוני המשפט, האכיפה ובעיקר התקשורת. ניצחונו הוא בעצם קבלתנו את הכללים. הסיכוי שלנו לניצחון במאבק מתחיל בכך שאנו נהיה אלו שנקבע את כלליו.

אם כן, המאבק הוא על ההגמוניה במדינת ישראל. התנאי ההכרחי הוא התנערות נפשית מעריצות השמאל והדרך היא בשבירת הכלים והכללים של המערכת. בלי הנחות אלו, חבל על האנרגיות ועל האשליות.

באיזו דרך - במישור הטקטי - ניתן להוציא לפועל ולבטא את האוריינטציה הזו? בדרך של אי-ציות בלתי אלים וסירוב לבצוע כל פקודת גירוש יהודים. לדרך זו יתרונות רבים שבחלקם עוסקים המאמרים בקובץ הנוכחי ורובם הובאו במסגרות אחרות, אבל לפחות כמה ממעלותיה ראוי לציין כבר עתה בהקדמה: דרך זו מהווה שבירת הכללים, אין בה מאבק פיזי או אלים והיא מדגישה ומעלה לדיון את המישור הערכי.

על כולנו להבין. אנרגיות ההתנגדות ל"תוכנית ההינתקות" חייבות לצאת אל הפועל ולמצוא להן דרכי ביטויי. מכיוון שכל הדרכים הקונבנציונליות נחסמו לחלוטין על ידי "הדיקטטורה הנאורה" - אנרגיות אלו יחפשו להן מוצא. עדיף שהמוצא יהיה זה המובא כאן, הבלתי אלים. אם גם נתיב זה יחסם, מבהיל לחשוב כיצד ובאילו אפיקים עלולות אנרגיות ההתנגדות לחפש להן מוצא.

מטרתה הכוללת של המערכה היא אם כן השלטון במדינה - להחזיר את המדינה לעם ישראל. מטרתנו הקרובה - האופרטיבית - במאבק על גוש קטיף, היא הורדת "תוכנית ההינתקות" מן הפרק. הציבור בכלל, השמאל בפרט, וכן גם כל פוליטיקאי בעתיד במדינת ישראל, חייבים יהיו לדעת שכל תוכנית להריסת ישובים וגירוש יהודים היא מעבר לקווים האדומים ולא תעבור בשום תנאי. בדיוק כמו ששום פוליטיקאי לא יעלה בדעתו להרוס כפרים ערביים ולגרש את תושביהם. כאן עובר הקו האדום.

מכיוון שהדרך הרלוונטית למאבק בשלב זה היא דרך אי-הציות וסירוב הפקודה, בחרנו לקבץ אוסף של מאמרים קצרים בנושא, מאמרים שאחדים מהם נכתבו בשנים האחרונות, והאחרים בימים אלו. הנה הם לפניכם.

מכתב לרמטכ"ל

בעז העצני

9.1.05

לכבוד
ראש המטה הכללי
רא"ל משה בוגי יעלון
מחנה מטכ"ל
הקריה
תל אביב

שלום רב!

ממשלת ישראל החליטה על "תכנית ההתנתקות" שבמסגרתה הוטל על צה"ל, בין היתר, לעקור מבתיהם את היהודים הגרים בחבל עזה ובצפון השומרון.

אני רואה בגירוש המתוכנן מעשה בלתי חוקי בעליל מהסוג החמור ביותר. צה"ל אמור לדעת היטב את המשמעות של מעשים בלתי חוקיים בעליל. אם חייל שביצע פקודת ירי אל גלגלי מכוניות של ערבים מפירי עוצר בשכם נשפט והורשע כי היה עליו לדעת כי מדובר בפקודה שכזו, הרי שאיש אינו יכול לטעון ברצינות שגירוש המוני של כ-9000 איש אינו נכלל בהגדרה זו.

כבר היום מקיים צה"ל אפלייה ברמת הבטחון שהוא מספק לגוש קטיף לעומת ישובים שבתוך הקו הירוק. ירי של טילים על שדרות גרר פעולה שבמסגרתה נהרגו כ-130 מחבלים ונהרסו בתים רבים בבית חנון ובג'יבליה. לעומת זאת, ירי בלתי פוסק על גוש קטיף לא הוביל לפעולה מקבילה לעבר הישובים הערבים הרלוונטיים. אני תמה כיצד יכולים אתם, מפקדי צה"ל, לחיות עם מדיניות שכזו. הפחתת ההגנה על יהודי חבל עזה והכוונה לעקור אותם מביתם יוצרים מצב שבו צה"ל פועל בניגוד גמור לתפקידו שהוא הגנה על אזרחי המדינה. ההשתתפות בעקירת תושבים תמתח את המגמה הזו עד לאבסורד.

התפקיד שאמור צה"ל לקחת במימוש העקירה יהפוך אותו סופית לזרוע פוליטית בשרותו של חלק אחד בעם נגד חלק אחר. גיוס אנשי שמאל לביצוע העקירה בברכתה של לשכת ראש הממשלה, כפי שפורסם ולא הוכחש, מקבעים את צה"ל במעמד חדש של מיליציה בשרות השמאל. לאנשים כמוני לא יהיה מקום בצבא שכזה שמבחינתי יאבד את נשמתו.

אין ספק שכשלון של צה"ל למלא משימה עיקרית שהוטלה עליו הינו דבר חמור ומרחיק לכת, אולם משמעות כישלון כזה מתגמדת לעומת זו של ביצוע מוצלח של

המשימה שאינה אלא פשע אנושי ולאומי המתוכנן ע"י הממשלה, נותנת הפקודה.

אני קצין שבגיל 48 עדיין בשרות מילואים פעיל עם פרופיל רפואי 97, הגבוה ביותר. רק לפני חצי שנה סיימתי שרות של 25 יום שבמסגרתו החליפה יחידתנו יחידה סדירה שיצאה לחופשה והתרעננות. אני מגיע לשרות בשמחה ובגאוה, והיה בכוונתי להמשיך ולעשות זאת כל עוד אני "עומד על הרגליים". היו לי בעבר הזדמנויות להשתחרר, ובתוספת כמה ליקויים בריאותיים שיכולים היו להביא לשחרורי, ניתן להגדיר אותי כמתנדב. כמוני עוד רבים ביחידתי הרואים בשרות שליחות חשובה ואף קדושה.

לפני כמה ימים קיבלתי צו לתעסוקה לתחילת חודש מרץ. הואיל ותמיד הקפדתי לא להיות "ראש קטן", אינני יכול להתעלם מהפרסומים שהכנות צה"ל להתנתקות מתחילות בחודש זה, וברור לי לחלוטין ששרות בתקופה זאת נועד לשחרר את הגדוד שאותו אנו אמורים להחליף לצורך היערכות למשימה הבזויה והפסולה של גירוש יהודי חבל עזה והשומרון.

לפיכך, בלב כבד, אני מודיע לך בזה שאין בכוונתי להשתתף בשרות מילואים זה, ובודאי שלא במשימת העקירה עצמה, למרות שידוע לי בפירוש כי יתכן ואודח מצה"ל, אאבד את הדרגה ואף אכנס לכלא. אני מתכוון לשאת בעונשים אלו באותה גאוה שבעבר איפיינה את שרותי במילואים.

כמובן שאם עד תאריך תחילת שרות המילואים יתבטל חלקו של צה"ל בתכנית ההתנתקות, ראה את מכתבי זה כמבוטל.

בכבוד רב

בעז העצני - רס"ן במיל'.

אי הציות וסרבנות הגיוס - חורבן או בנין?

(גבול התרבות הוא גבול הציות)

משה פייגלין

כנגד אנשי החירות והמצפון אשר הודיעו כי יסרבו ליטול חלק בגירוש אחיהם מופנית בעיקר הטענה הבאה: "גם אם אתם צודקים לחלוטין, הרי שהנזק שבסירוב גדול הרבה יותר מן הנזק שבקיום הפקודה. הסירוב יפורר את הצבא והמדינה ואז גם התיישבות לא תהיה".

אמנם נוכח גילויי האהדה לסרבנות השמאל, אהדה אשר הקיפה לא רק את שופרות התקשורת אלא גם את מערכות המשפט והאקדמיה, קשה להתייחס בכובד ראש לטענות הללו כשהן באות מצידה השמאלי של הקשת הפוליטית. אך צביעות השמאל אינה משנה את עצם הלגיטימיות של השאלה. איננו חייבים תשובה לקוזאקים הנגזלים, החשים לפתע, כי שנואי נפשם עושים שימוש בנשק "שלהם". אנו חייבים תשובה לעצמנו. האם באמת מפוררת הסרבנות והורסת את הצבא והמדינה?

נכונותם של אזרחים להעמיד קווי גבול אשר מעבר להם אין הם מוכנים לשחק יותר לפי כללי המערכת, נכונותם של אזרחים לשבור במצבים בלתי מוסריים קיצוניים את כלליה של המערכת, נכונות זו - לא זו בלבד שאינה הורסת את המדינה, היא היא הערובה היחידה לקיומה!

השיח האנושי, מה שבתוך התרבות ומה שמחוצה לה, גבולות המותר והאסור - כל אלה אינם נקבעים באמצעות החוקים. החוקים הינם מערכת שאמורה לבטא את התרבות - לא ליצור אותה. מה אם כן יוצר את התרבות? התשובה פשוטה - גבול התרבות הוא גבול הציות. כלומר, לנו האזרחים יש תפקיד מכריע בעיצוב תרבותה של המדינה ומתוך כך בביסוס החברה והצבא. גבול הציות הוא גבול חוסנה המוסרי של האומה. בכל מקום שבו לא יהיה גבול לציות, שם יגיעו בסופו של דבר כוחות שליליים לקיצוניות, יכרסמו במוסכמות הקיימות, ויפוררו את הצבא והמדינה.

הדוגמאות הבאות מדגימות עניין זה משני כיוונים שונים.

ו' שבט תשס"ה. 16.1.05

כשהסביר הסופר עמוס עוז כי במקרה של טרנספר לערבים הוא מוכן לפוצץ גשרים, כשהסביר משה נגבי כי במקרה שכזה מלחמת אחים לא תפחיד אותו, צה"ל לא התפרק והמדינה לא התפוררה. מה שקרה הוא שהטרנספר לערבים הוצא אל מחוץ לגבולות השיח הלגיטימי בישראל. כלומר נכונותו של השמאל לשבור את הכלים, היא זו שבאופן פרדוכסלי בנתה אותם. אין זה משנה לענייננו אם הגבול שאותו עיצב השמאל בסרבנותו, הוא גבול חיובי או שלילי. מה שחשוב להבין הוא שסרבנות השמאל לא הרסה ולא פוררה. היא עיצבה את הגבולות השמאליים שבתוכם פועלים כיום החברה והצבא.

האם לציבור האמוני יש את היכולת לעצב גבולות מן העבר השני של המתרס, או שמא גבולות אלו יישארו תמיד פרוצים?

לציבור הדתי לאומי כדאי מאוד לשים לב לדוגמא הבאה:

חייל יוצא החינוך הדתי לאומי, שמעוניין בכל מאודו לשרת שירות קרבי בדיוק כמו גולני וצנחנים, אבל יחד עם זאת לשמור על מצווה קלה כחמורה, האם יש לחייל הזה מקום בצה"ל של היום? התשובה היא כן - בנח"ל החרדי. ואכן, סוד גלוי הוא שרוב חיילי הנח"ל החרדי אינם חרדים אלא חובשי כיפות סרוגות. כלומר נוצר מצב פרדוכסלי. הציבור שהציל את צה"ל מעצמו, הציבור ששמר על אי אחד בצבא שבו נשמרת בקפידה ההפרדה בין המינים ושבו יכול יהודי להגן על עמו, בלי לוותר על שמץ מאמונתו - הוא דווקא הציבור החרדי. מדוע הצליח הציבור החרדי לעשות את מה שכל מערכת ישיבות ההסדר והמכינות הקדם צבאיות נכשלו בו? התשובה פשוטה. החרדים היו מוכנים לשבור את הכלים. שום חרדי לא יתגייס לפני שיהיה ברור שהוא לא פוגש מד"סניקית בבוקר. העמדה הקיצונית (הנושקת לפאשיזם) אליה הביאו חלק ממנהיגי הציונות הדתית את האידיאולוגיה שלהם - העמדת המדינה מעל לכל, עמדה זו אינה מאפשרת להם להעמיד קוים אדומים. התוצאה היא שצה"ל נמצא בשלבים מתקדמים של חורבן מוסרי, ובכדי שחניכיהם שלהם יוכלו לממש בשלמות את מה שהם עצמם כל כך מאמינים בו - יש צורך בחרדים, המשוחררים מן התסביך הזה.

סרבנות גיוס ואי הציות על רקע גרוש יהודים לא תוביל לפירוק הצבא. היא תבנה אותו כצבא מוסרי ותבסס את זכות קיומו. סרבנות מצפונית אמיתית אינה פתח ל "איש הישר בעיניו יעשה". הסרבנים הינם החיילים המצטיינים שבחיילים ביותר. הם חפצים לשרת ולהקריב עבור העם ומדינתו. מעשה אי הציות שלהם הינו המשך נעלה לאותה הקרבה.

האדם הוא "חיה" חברתית. לשם כך הוא צריך מנהיגים (רועים), והוא מעוניין באופן בסיסי לציית להם. פעולת הסרבנות היא פעולה הנוגדת את הטבע האנושי. אין חשש מהתדרדרות לאנרכיה כתוצאה מסרבנות מצפונית ונכונות כנה לשאת

בעונש. ברגע שיוסר העוול המוסרי הקיצוני, כולם ישושו לחזור ולציית. החשש מאנרכיה איננו מן הציבור. דווקא ההנהגה, היא זאת שמובילה לעיתים את עמה לאנרכיה. הדוגמאות ההיסטוריות רבות. תמיד מדובר במשטרים דיקטטוריים או משטרים אשר רוקנו את הדמוקרטיה מכל תוכן, התעלמו מרצון העם ודרדרו אותו לאנרכיה (רחבעם המלך, שהתעלם מעצת הזקנים, הוא אב הטיפוס למנהיגות שרונית שכזו). כלומר אנרכיה היא תוצאה של התעלמות מן העם והחוכמה הצבורה בו, לא של התנגדות העם לשליטה עיוורת בו.

אנו נמצאים כיום בישראל בתוככי תהליך רודני שכזה. בניגוד לכל ההכרעות הדמוקרטיות, מבצע שרון מניפולציה על הדמוקרטיה, ומוליך את עמו לאסון נורא. במקרה כזה הופכת הצייתנות הטבעית העיוורת, כלי שרת בידי האנרכיה אליה מוביל השלטון. לתוכנית ההינתקות אין הנהגת המדינה מנסה כלל לתת הסבר רציונאלי. מדובר בהעצמת הנזק של אוסלו, בפשע בל יתואר כלפי קהילות שלמות, בקריעת העם לגזרים, ובערעור מוחלט של יסודות קיומה של המדינה. חיילים בעלי מצפון אשר יש אלוהים בקרבם, ויסרבו ליטול חלק בכל מעשה גרוש או לסייע בעדו, **יצילו** את צה"ל והמדינה מן האנרכיה והחורבן שממיט עליהם שרון. הם יצילו אלפי ישראלים ממצעד המוות שהחל באוסלו, ומואץ כעת. אך מעל לכל, הם יצילו את עצמם מייסורי המצפון שיטרדו את נפשם כל חייהם, אם ייטלו חלק בפשע.

חוקי נירנברג היו חוקים חוקיים

צפריר רונן

חוקי נירנברג היו חוקים חוקיים לחלוטין, משמעותם העמוקה הייתה שלילת יכולתם של היהודים להתגונן מפי האנטישמיות באמצעים משפטיים. כזה הוא גם החוק שעיצב משרד המשפטים: שלילת זכותם של אזרחי ישראל תושבי גוש קטיף להגנה משפטית.

הגענו כמעט לנקודת האל חזור. כמעט ואבדו המעצורים האחרונים. ישראל היום הינה ערב דיקטטורה שמגובה ע"י מערכות החקיקה, האכיפה והמשפט. כל בעל מצפון אנושי חייב לצאת כנגד משטר הדיכוי האנטי דמוקרטי, כנגד הפקודה הבלתי חוקית להרוס ולעקור ולהגלות נגד רצונן קהילות שלמות.

הרבה מעבר לתכנית השולל וההונאה מוביל רודן עיוור וחסר מעצורים את המדינה כולה ואת צה"ל למקום שממנו יהיה קשה לחזור. התקופה היום מחזירה אותנו אחורה בזמן אל המדרון החלקלק שבו הידרדרה גרמניה מדמוקרטיה לדיקטטורה. המשמעות העמוקה של חוקי נירנברג הייתה שלילת זכותם של היהודים להגנה משפטית מפני האנטישמיות. החוקים היו חוקיים לחלוטין, חוקים של מדינה ריבונית שהחלה את דרכה באופן דמוקרטי. רק לאחר שמהותה הדמוקרטית של המדינה רוקנה מתוכנה נסללה הדרך לחקיקת חוקי נירנברג.

המהות העמוקה של חוקי נירנברג הייתה **שנשללה מהיהודים כל יכולת להתגונן מפני האנטישמיות באמצעים משפטיים.** כך עושים היום לאזרחים יהודיים מסומנים שיושבים בגוש קטיף. מחוקקים חוק מיוחד שתפקידו להפוך לחוקי את גירושם בכוח הזרוע באמצעות צבא משטרה, בולדוזרים, כלבים, הרס בתיהם ורכושם. חוק "פינוי פיצוי" הינו "חוק" שאינו מאפשר להם כל הגנה משפטית כפי שניתנת לאזרחים שריד, פורז, ברק, צבן ואף לכל בדואי בנגב המקבל צו הריסה של ביתו הבלתי חוקי שנבנה על אדמות מדינה. אם הם יתנגדו, מצפים להם מחנות שנקראים בשם המכובס "מתקני כליאה המוניים", ולמי שיסרב מצפות שלוש שנות מאסר ואולי יותר. שלוש שנות מאסר לנשים הרות, לילדים, לאבות, לסבים, למשפחות שלמות של חלוצים ואנשי מופת אמיצים.

נחזור לגרמניה. מדוע נשפטו ראשי הרייך דווקא בעיר נירנברג, בהליך שנקרא לימים "משפטי נירנברג"? הלא הם מילאו אחרי חוק ופקודות. הם נשפטו משום שלא "סרבו פקודה". הייתכן שבעלות הברית שפטו אחרי המלחמה אנשים וחיילים שבסך הכל מילאו אחר חוקים ופקודות? התשובה היא כן , מפני שהחוקים היו כאלו שכל חייל או אזרח גרמני בן אנוש היה חייב לסרב לבצעם? האם היו אז סרבנים לחוקים אלו? היו, מעטים, מעטים מדי.

הסרבנים הגרמנים ההם שסירבו לכוף את ראשם לחוקים ש"דגל שחור מתנוסס מעליהם" ונשארו בחיים אחרי המלחמה, זכו לתואר חסיד אומות עולם ביד ושם בירושלים.

ראיתי לאחרונה בטלוויזיה כתבה המתארת את צבא ההגנה לישראל, הולך בעיניים עצומות לרווחה אחרי דיקטטור, כי "חייבים לציית לפקודה". התקשורת כבר מציגה כיצד יחידות מיוחדות מתאמנות על מודל במתקני כליאה המוניים מיוחדים ליהודים מגוש קטיף. בכתבה נראים ונשמעים מפקדים המתנהגים כרובוטים מטומטמים. הכתבת בטלוויזיה אפילו לא מצמצה. אף אחד לא נשאל מה היה קורה אילו בכתבה היו מראים שצה"ל מתאמן על פינויו המתוכנן של טייבה או אום אל פחם, כולל אימון פינוי אלים, והדמיה של מתקני כליאה המוניים לערבים? לא קשה לנחש שכל חבורת תומכי חוקי נירנברג החדשים, "האוסלואידים", היו מייד מגלגלים

עיניים. בג"ץ היה מתערב וארגוני זכויות האדם היו פונים לבית המשפט הבינלאומי בהאג, אמנסטי, ולמי לא. אבל פה... מהתקשורת, כלב השמירה של הדמוקרטיה, כנראה נותר רק כלב.

משטרו של שרון אינו לגיטימי עוד. כל משטר פרלמנטרי בנוי על כללי משחק ואבני יסוד. פגעת באחד מהם הרסת את כל מבנה השלטון. שרון פגע לא באחת מאבני היסוד של הדמוקרטיה הישראלית, אלא בשלוש מהן:

פגיעה ראשונה בשלטון החוק היא גניבת דעת הבוחר. בגידתו במנדט הבוחר שיכול היה להצביע אחרי הכל עבור מצנע - היא חמורה מאין כמוה. שינה ראש הממשלה את דעתו, שעל פיה הלך לבחירות ושבגללה ניצח, ש"דין נצרים כדין תל אביב"? יתכבד ללכת לבחירות מחדש ומייד, וינסה להיבחר מחדש על בסיס מצעו של מצנע.

פגיעה שניה בשלטון החוק הייתה אי קבלת משאל הליכוד הדמוקרטי והרס הדמוקרטיה המפלגתית בישראל. השמאל המקורנף אומר " זה משאל פנימי שאינו מחייב". אם כך כדאי להזכיר לשמאל, שגם פריימריס הינם "משאל פנימי". כך גבר רבין על פרס, וברק, ואחרים. תארו לכם מצב בו שרון מפסיד ב"משאל מפלגתי פנימי" בהתמודדות פנימית בליכוד לראשות הממשלה, מתעלם מהתוצאות ולא מפנה את מקומו ליריבו שניצח אותו. אפילו באוקראינה רק על חשד של שחיתות וזיוף יצאו ההמונים לרחובות. ופה... בג"ץ מחריש, אבירי הדמוקרטיה ממלאים פיהם מים, ששש.. "אסור להפריע עכשיו לאריק להרוס את גוש קטיף ולדפוק את המתנחלים שנואי נפשנו". לא קם צדיק אחד בשמאל שיתריע, ומייד עדר השמאל יוצא בקמפיין "הרוב קובע".. בלווי ציקצוק שפתיים של הכתבלבים תוך התעלמות מהרוב של משאל הליכוד ומהבסיס של השיטה הפרלמנטרית הנהוגה בישראל. ההתעלמות של שרון מהכרעת רוב מפלגתו היא חמורה מפני שבכך הוא ריסק את הדמוקרטיה בישראל, שבנויה קודם כל על הדמוקרטיה המפלגתית. מי ילך שוב למשאל מפלגתי בליכוד? מי ישקיע משאבים זמן וכסף במשחק הדמוקרטי? המתיישבים השקיעו דם יזע ודמעות אין סוף במאמץ דמוקרטי אדיר וראוי לציון במאבק על נפשו של הבוחר, נגד ממסד מפלגתי אדיר כוח. במשחק הדמוקרטי הם ניצחו ובגדול, אך היום אם יהיה שוב משאל, מי עוד יאמין בו? רצח שלטון החוק יצא מידו של אריק שרון. אחרי מהלך זה של התעלמות מהכרעת הבוחר הוא איבד את הלגיטימיות לשלטונו.

בשיטה הפרלמנטרית המפלגות הן הקובעות את הרשימה לכנסת, את מדיניות המפלגה לעתיד, מה שקרוי "מצע המפלגה" ואת זהות ראש הממשלה. מי שמתעלם ממה שנוח לו ללא כיבוד ההליך הדמוקרטי שלא ילין על אחרים שקוראים לא לציית

לפקודות בלתי חוקיות בעליל. אי החוקיות מתחילה באי חוקיות דרכי פעולת השלטון. **גניבת דעת בוחרי המפלגה היא שורש אי חוקיות השלטון.**

פגיעה שלישית בשלטון החוק הייתה פגיעה נוראה וגסה בשיטת הממשל. יצירת רוב מלאכותי בממשלה ע"י פיטורי השרים ליברמן ואלון. ממתי מפטרים שר על דעותיו? אפשר לפטר שר אם הוא פועל בניגוד להחלטות ממשלה אחרי שהתקבלו, אבל לפטר שרים רק בגלל שדעתם שונה לפני ההצבעה על ההחלטה, בכדי לקבל רוב מלאכותי בהצבעה בממשלה? אז למה בכלל צריך שרים? מי בכלל צריך ממשלה? מתי שנוח מפטרים שרים ומקבלים את ההחלטה הנכונה. כאשר בג"ץ מצטרף לבגידה במשטר הפרלמנטרי של ישראל לא נותר לעם אלא לצאת לרחובות, כמו באוקראינה.

תארו לכם את פיטורי השרים לפיד ופורז על רקע החלטה דומה על גירוש ועקירת הכפר אום אל פחם? ללא הסבר, סתם, גירוש כפר ערבי והרס בתיו בבולדוזרים, הוצאת קברים, הריסת מסגדים, למה? כי ראש הממשלה החליט בוקר אחד בראיון לעיתון "הארץ" כי בא לו. מה לדעתכם בג"ץ היה כבר אומר? לא טעיתם, העתירה הראשונה כבר הייתה עוצרת אף את המחשבה על המשך ההליך המטורף, אך פה מדובר על אנשים ללא זכויות אזרח, הם נקראים "מתנחלים"... דמם מותר.

מול התקרנפות מערכת החוק, שהגישה לכנסת מהדורה חדשה של חוקי נירנברג וחסימת כללי המשחק הדמוקרטיים, **נותר רק לפתוח במערכת של אי ציות אזרחי לפקודות הבלתי חוקיות של שלטון בלתי לגיטימי.**

משטרו של שרון אינו לגיטימי עוד. רק אי ציות מסיבי של מאות אלפים יחזיר את המדינה לדמוקרטיה הפרלמנטרית ולמשטר שפוי. כמו במהפכות הקטיפה של מזרח אירופה, ברגע שהחיילים סרבו לירות במפגינים, וכאשר המפגינים שמו פרחים בקני הרובים של החיילים הבין השלטון הדיקטטורי שעליו ללכת.

לאחר שהוכשל המשטר הדמוקרטי המפלגתי והפנים מפלגתי בידי שרון, רק אי ציות המוני לפקודות בלתי חוקיות של גירוש, נישול, מאסר, עקירה של אלפי נשים גברים זקנים וטף, יציל את מדינת ישראל מגלישה המדרון החלקלק שמוביל לדיקטטורה.

אי ציות ודמוקרטיה

אליקים העצני

1. תשאלו כל אדם ברחוב, האם זה "דמוקרטי" לגרש את יהודי גוש קטיף וצפון השומרון כדי למסור את השטח לאויב "נקי מיהודים" - וישיבו לך: "בוודאי! הלא הממשלה והכנסת החליטו על כך ברוב קולות!".

תשאלו, האם מותר להתנגד להחלטה כזאת, וישיבו לכם: "לא ולא ! הלא את חוק הגירוש ("פינוי-פיצוי") חוקקה הכנסת ברוב דמוקרטי!".

וכך יוצא עולם הפוך: הקרבן נושא אות-קלון של אלים ופורע חוק, ודווקא מי שיבוא באגרופים, במקלות, בזרנוקי מים וקצף, בפטישים, בדחפורים, במשורים, באזיקים ובכלובים לסחוב מבתיהם אנשים שלא עשו רעה לאיש ולאמלל משפחות - אלה נחשבים "משליטי החוק והסדר".

משהו צורם בתוצאה הזאת. האם הדמוקרטיה אינה אמורה לשמור על זכויות המיעוט? האם די בהצבעת רוב כדי להפוך אותה למפלצת? הניתן לבצע פוגרום של גירוש אוכלוסיה שלמה מכח הצבעת רוב בלבד? האם הדמוקרטיה היא דיקטטורה של הרוב, ולא יותר?

2. אנו מזמינים את הקורא להשיב על השאלות האלה בעצמו:

* האם החלטת כנסת ברוב דמוקרטי לבטל את הכנסת בעצמה - היא חוקית ודמוקרטית? זו אינה דוגמא דמיונית. כשהיטלר עלה לשלטון, הכנסת הגרמנית ("רייכסטאג") החליטה ברוב מוחץ להתפרק מכל סמכויותיה ולהעבירן ל"פיהרר". האם החלטת-רוב זאת היתה דמוקרטית, כשרה ומחייבת?

* הכנסת מחליטה לבטל את חופש הביטוי ואת כל שאר זכויות האדם והאזרח. האם החלטה לשלול חירויות יסוד תיחשב דמוקרטית וחוקית?

* הכנסת מחליטה ברוב - להפסיק את העליה היהודית לארץ, ולבטל כך למעשה את אופייה כמדינה יהודית. חייל צה"ל נשלח למנוע בכח הגעת אניית-מעפילים לארץ. האם הוא חייב לבצע את הפקודה הזאת? ואולי להיפך - הפקודה הזאת, ביחד עם החוק שעל פיו היא ניתנה, שניהם "בלתי חוקיים בעליל"?

* חמישה הפליגו בסירה, האוכל אזל ו"רוב דמוקרטי" של ארבעה מתוך החמישה מצביע לאכול את החמישי, וזה במקרה - אתה הקורא. האם הדמוקרטיה מחייבת

אותך לשתף פעולה עם הקרבתך ע"י הרוב? האם רשאי אתה להתנגד ולהתגונן?

* החלטת רוב לאסור שמירת שבת, או להיפך - לסקול באבנים מי שמחלל שבת. האם זו החלטה דמוקרטית, ועל כן מחייבת את האזרחים וגם את החיילים שיישלחו לאכוף אותה בכוח?

* ומה בדבר חקיקת רוב להפלות קבוצת אנשים בגלל הגזע או הצבע שלה? די בשאלות האלה כדי לערער את התפיסה השגויה והמטעה, שדמוקרטיה אינה יותר מאשר ספירת קולות, ומי שמשיג רוב יש לו אוטומטית רישיון לבצע בעזרת הרוב הזה כל תועבה, כל פשע.

3. התשובה על השאלות האלה ניתנה בדמוקרטיה הגדולה בעולם, ארצות הברית.

בשנות ה-60 של המאה שעברה שלטו בדרום ארה"ב חוקים שנתקבלו ברוב דמוקרטי, ולפיהם היה מותר לשחורים לשבת ברכבות, באוטובוסים, במסעדות ובכל מקום ציבורי רק במושבים מסומנים, וכל היתר היה שמור רק ללבנים.

מעשה בעיר בירמינגהם, אלבמה, שאשה שחורה בשם **רוזה פרקס** לא מצאה באוטובוס מקום "שחור", ועל כן התיישבה בין הלבנים. היא נתבקשה לקום וסירבה, נקנסה כחוק, לא שילמה והושלכה לכלא. המקרה הפרטי הזה הפך לסמל, ובהנהגת הכומר הד"ר **מרטין לותר קינג**, החלו אלפים להפר את חוקי האפליה הגזעית. התגובה היתה קשה: מכות, זרנוקי מים, כלבים, משפטים, מאסרים. הכומר קינג בילה עשרות פעמים בבתי כלא, אך השחורים לא נשברו. חשוב לציין, שהם לא השתמשו בכח. הם פעלו לפי כללי "אי הציות האזרחי הבלתי אלים" ("מרי אזרחי", בשפת העם), ודווקא הסבל שלהם זעק מתוך בתי הכלא, שינה את דעת הקהל, וניצח.

פרט חשוב: עוד לפני המרי של רוזה פרקס הובאה שאלת חוקיות האפליה הגזעית כמה פעמים בפני בית המשפט העליון האמריקני, ובכל פעם החליט בית המשפט שהאפליה היא חוקית, אינה נוגדת את הקונסטיטוציה (החוקה).

והנה, ראה זה פלא! רק אחרי גלי המרי, אחרי המאסרים והמהומות, שינה לפתע בית המשפט העליון את דעתו המשפטית המלומדת והחליט שחוקי הגזע הם בלתי חוקיים! התהפך הגלגל: מרטין לותר קינג הוכרז "גיבור הדמוקרטיה", זכה בפרס נובל, ואמריקה חוגגת כל שנה את "יום מרטין לותר קינג". ארה"ב החלה לצעוד בדרך הארוכה אל ביטול האפליה הגזעית.

בפרשת מאבק השחורים בארה"ב נקבע הכלל: לא כל רשעות ונבזות ניתן לאכוף ע"י "רוב דמוקרטי". להיפך, זה כלל ראשון בדמוקרטיה, שיש ערכים שהדמוקרטיה אינה יכולה לפגוע בהם - אפילו ברוב!

4. נציג אפוא כאן לעצמנו את השאלה: היכן הגבול החוקי והמוסרי למה שרוב דמוקרטי יכול לתבוע ולאכוף בכוח על המיעוט? היכן גבול ההתנגדות המותרת למיעוט מול רוב דמוקרטי שקם להביא חורבן על בתיו, עריו וכפריו?

שאלנו כתבים ומדינאים בריטים: האם יעלה על הדעת שהפרלמנט האנגלי יחליט לעקור ממקומם את כל הפרוטסטנטים (או הקתולים) בצפון אירלנד כ"פתרון מדיני" להשכנת שלום בארץ מוכת טרור זו? התשובה היתה חד-משמעית : "אנחנו דמוקרטיה, אצלנו דבר כזה לא יתכן!" כי ההגנה על חירויות היסוד של המיעוט מפני עריצות הרוב גם היא מעיקרי הדמוקרטיה, והזכות לגור בבית ובישוב ולהחזיק רכוש בכל מקום, נמנית על הזכויות האלה. שום ממשל לא יעלה על הדעת למחוק מעל פני האדמה 4% מעריה וכפריה של ארה"ב ולגרש את תושביהם למען כל "שלום" שהוא. לא יימצא קונגרס לחוקק דבר כזה, ואם יחוקק - תפרוץ שם מלחמת אזרחים. אצלנו "מפנים" יישוב יהודי (לא ערבי!) כמו שמפנים זבל.

על כן נסכם: עקירת יישובים והפיכת תושביהם לפליטים שלא בסערת מלחמה או כתוצאה ממנה - היא פשע, וממשלה העושה זאת לעמה, מבצעת פשע לאומי.

גם רוב דמוקרטי שהושג במשאל עם לא יוכל לשנות זאת. החלטת רוב לגרש אוכלוסיות שלמות נחשבת היום ל"פשע נגד האנושות" ונקראת "טיהור אתני". שליט יוגוסלביה, שניסה לגרש את אזרחיו המוסלמים מקוסובו, יושב עכשיו כנאשם בבית-דין בינלאומי בהאג. האפשרות של פתרון בעיה פוליטית ע"י עקירת אוכלוסיה, אינה קיימת במילון הפוליטי של המאה ה-21. על כן, ארור מי שהכניס את עקירת ההתיישבות היהודית לתוך "משוויית-השלום" הישראלית. חברה שהעקירה היא חלק מהווייתה, גם שורשיה באדמתה רדודים, וגם אינה יכולה להיחשב דמוקרטית.

זאת ועוד: המיעוט, שהרוב מבקש להקריבו למען "השלום", ישאל בצדק: למה דווקא אנחנו ובתינו? מדוע לא הבתים והיישובים שלכם? כך, בהכרח, תגבר השנאה הפנימית בתוך העם, והפילוג בחברה ובצבא יהיה בלתי נמנע, עד כדי אסון לאומי.

5. איך צריך להתייחס אל חייל ושוטר שיישלחו להרוס בתי מתיישבים ולעקור אותם ואת משפחותיהם במסגרת מילוי פקודה? לכאורה, מה רצינו, שצבאנו לא ימלא פקודות? אך גם הקוזאק שחולל פוגרום בעיירה יהודית - מילא פקודות!

על כן, יש לומר בפה מלא: שוטר וחייל הגוררים בני אדם מבתיהם בכוח ובאלימות והורסים אותם, מבצעים פוגרום, אמנם - כך אנו מקווים - ללא דם. אין זה סוד, שלצד הפרקים המזהירים בתולדות ישראל היו גם פרקים אפלים ומבישים, שבהם יהודים היכו, עינו, הסגירו ואף המיתו את אחיהם, ומנהיגים הוליכו את צאן מרעיתם לאבדון.

מותר לדבר אל החיילים והשוטרים ולקרוא אליהם מנהמת לב, שלא לציית לכל פקודה בלתי חוקית ובלתי מוסרית שתהפוך את צבא ההגנה לישראל לצבא התקפה נגד בני עמו, ומותר להם שלא לציית!

6. כאן המקום "לעשות סדר" בין שני דברים שונים:

א. פקודה בלתי חוקית בעליל.

ב. פקודה חוקית, אך בלתי מוסרית - פקודה שמצפונו של החייל מתקומם נגדה.

א. פקודה בלתי חוקית בעליל היא פקודת רצח, כמו הפקודה שניתנה לפלוגת מג"ב ב"מבצע סיני" בכפר קאסם, להרוג אנשים חפים מפשע. אבל לא רק : בית משפט צבאי קבע, שגם פקודה לירות בדוד-שמש שעל בית ערבי, בתגובה על זריקת אבנים - היא "בלתי חוקית בעליל". פקודה כזאת, מצפים מן החייל המקבל אותה, שיראה בעיניו רוחו "דגל שחור של אי-חוקיות מתנוסס מעליה" - ויסרב לבצעה. פקודה בלתי חוקית בעליל - לא רק שהחייל רשאי שלא לציית לה, כ"א להיפך: אסור לו לציית, ואם יציית יועמד לדין! ועתה, אמרו נא : מה יותר חמור - ירי על דודי שמש או קריעת בני אדם בכח מבתיהם וגירושם?

ב. באם החייל מעריך, שפקודת הגירוש אינה "בלתי חוקית בעליל", וכך יאמרו לו בוודאי יועצים משפטיים שונים, ואולי גם בית המשפט העליון יפסוק כך - עדיין הוא צריך להחליט, האם מצפונו מרשה לו לבצע את הפקודה.

אם לאו, עליו לדעת שבית משפט עלול להרשיעו ולהענישו, ועליו להחליט מראש אם צו מצפונו גובר על כוחה של הפקודה ועל הרתעת העונש.

לא אחר מאשר ראש הממשלה, אריאל שרון בעצמו - האיש הנותן עכשיו את פקודות הגירוש והעקירה - הנחה את צה"ל כיצד לנהוג במקרה כזה, וההנחיה הזאת עולה בקנה אחד עם מיטב עקרונות הדמוקרטיה.

בראיון רדיו ב-13.7.95- התבטא שרון במלים אלה :

"כמי ששרת בצבא שנים רבות, אני אומר: חייל חייב למלא פקודות. ואם החייל מרגיש שהפקודה שניתנה לו היא בניגוד למצפונו, עליו לפנות באופן אישי, ואני מדגיש באופן אישי, להתייצב בפני מפקדו, להסביר לו זאת - ולהיות מוכן לשאת בתוצאות".

לו רק שעה שרון היום לדבריו אלה, היה חוסך מן העם - קרע, מן הצבא - נזק פנימי בלתי הפיך, וממפלגתו - פילוג.

7. נסכם: "חוק בלתי חוקי", חוק אנטי-דמוקרטי הרומס את זכויות המיעוט, כשהוא יורד אל הצבא לביצוע - מקבל צורה של פקודה בלתי חוקית או בלתי מוסרית, נוגדת-מצפון.

הפרת חוקים ופקודות כאלה לא תפגע ביסודות מדינת ישראל או באושיות הדמוקרטיה או באחדות הצבא, כי אם להיפך: היא תציל את הדמוקרטיה, תשמור על הצבא ותחזק את המדינה.

לא למדנו את הלקח!

מוטי קרפל

מי שלא מאפשר אי-ציות בלתי אלים - מזמין אלימות

עידן הנסיגות - ההרס העצמי בפועל - החל. הסנונית המבשרת את בואו היא פינוי המאחזים, אבל לכולנו צריך להיות ברור, שזוהי רק ההתחלה. הנסיגות תימשכנה - אם לא נמצא דרך להיאבק בהן ולעוצרן - בהפקרת רמת הגולן ובמה שנקרא תוכנית "גושי ההתיישבות ביש"ע", כלומר, הרס כל השאר. אך בל נשלה את עצמנו. אם שלבים אלו יצאו חס ושלום אל הפועל - ההרס העצמי לא יסתיים בכך. שום דבר אינו עומד כרגע בדרכה של הציונות ההיסטורית לאיבוד עצמי לדעת.

למי שאינו יכול להסתפק במחאה בלבד נוכח כל התהליך, ומאידך מבין שאלימות תפגע באחדותו של עם ישראל, שהיא חשובה לא פחות - וכנראה יותר - משלמותה של ארץ ישראל, נותרה רק דרך משמעותית אחת: מאבק עממי נרחב, המיוסד על העיקרון של אי-ציות בלתי אלים. במקרה דנן, רק מאבק כזה עשוי להיות אפקטיבי.

"זה הקו האדום"

אי-ציות בלתי אלים יכול לבוא לידי ביטוי בפועל בדרכים שונות: התיישבות בניגוד למדיניות הממשלה והוראותיה, חזרה למאחזים שפונו, מרד המיסים, שכיבה בצמתים, סירוב פקודה, סרבנות גיוס וכו'. המשותף לכולן הוא שלילת הפעלת כוח ושימוש באלימות, אי ציות להוראה שנתפסת כבלתי חוקית ובעיקר בלתי מוסרית, ונכונות לשלם את המחיר במעצר או במאסר.

אי-ציות בלתי אלים הוא מיסודותיה של כל דמוקרטיה מערבית וחלק בלתי נפרד מהמסורת הדמוקרטית. גם השמאל הישראלי שקד בזמנו לבסס את העיקרון על אושיות הדמוקרטיה. בספרות המפותחת של תנועת השמאל "יש גבול" (בספרים: "על דמוקרטיה וציות" ו"גבול הציות", הוצאת סימן קריאה 1990). הצדיקו את העיקרון לא אחרים מאשר השופט חיים כהן, לשעבר סגן נשיא בית המשפט העליון,

---

(לכתחילה, גיליון מס' 59. ג' בכסלו, תש"ס. 12.11.99)

הפרופסור אסא כשר, מחברו של מה שנקרא הקוד האתי של צה"ל, ועוד אחרים וטובים.

גם יוסי שריד לא יכול היה לטמון את ידו בצלחת, ובדרכו הפופוליסטית כתב מאמר שפורסם ב"ידיעות אחרונות" (27.6.90) תחת הכותרת: "זה הקו האדום" נאמר בו בין השאר: **"היום שבו תינתן פקודת הטרנספר, שהיא פקודה בלתי חוקית בעליל, יהיה גם היום של סירוב פקודה".** מלים כדרבנות. (מובא מתוך מאמרו של אליקים העצני בעיתון "מקור ראשון").

אבל אנו איננו צריכים את כל אלו. די לנו ברמב"ם שפוסק במפורש: "ואין צריך לומר, אם גזר המלך לבטל מצוה - שאין שומעין לו" (הרמב"ם, היד החזקה, הלכות מלכים, פרק ג', הלכה ט').

שטיפת המוח עובדת

למרות זאת, מתוך הכרה באפקטיביות של מאבק כזה ומתוך חשש ממנו, פועל השמאל מזה שנים לשלילת הלגיטימיות של עקרון אי-הציות הבלתי אלים, כשעל הפרק עומדת אפשרות הפעלתו על ידי הצבור האמוני. כל אמירה יהודית היא הסתה. כל מאמר הוא קריאה לרצח. כל הבעה של עמדה ערכית יהודית היא קריאה למרד ממש. לא פחות. בעקבותיהם באים מיד כל אותם טקסים של קריאה ליועץ המשפטי לממשלה לפתוח בחקירה. התקשורת, הפרקליטות והמשטרה עושים יד אחת לדיכוי כל ביטוי משוחרר.

גם כשהמאבק של אי-ציות בלתי אלים מצליח להתארגן ולצאת אל הפועל, הוא מדוכא באלימות וביד קשה. הדוגמא המובהקת היא מאבקה של תנועת "זו-ארצנו" בזמנו. המאבק, שלא היה בו שמץ של אלימות מצד המפגינים עצמם, דוכא וחוסל רק על ידי דבר אחד: אלימות המשטרה.

אבל שטיפת המוח עובדת. גם המחנה האמוני קונה את הסחורה ומשתכנע שאי-ציות בלתי אלים איננו לגיטימי, לא מבחינה דמוקרטית ולהבדיל, גם לא מבחינה יהודית.

למרות שמאבק המבוסס על עקרון אי-הציות הבלתי אלים, מושתת על מיטב המסורת הדמוקרטית, שלא לדבר על המסורת היהודית, כאמור - תמיד ימצאו "יפי נפש", "נקיי דעת" כביכול, שייצאו נגדו, בדרך כלל בשם עקרון "הממלכתיות", שהוא חשוב ביותר, אך אינו נוגע לענייננו.

דיכוי זה, מימין ומשמאל, הוא הוא המצע והרקע שלא רק מאפשר, אלא אף גורם, ובהכרח, להתפרצות של אלימות.

סתימת פיות - המתכון לאלימות

אי אפשר להשתיק את העמדה הערכית והעקרונית הרואה בהרס ישובים יהודיים וגירוש מתיישביהם - מעשה בלתי חוקי ובלתי מוסרי. יהודי בעל הכרה איננו יכול

להישאר אדיש, ולצאת ידי חובה במחאה בלבד, נוכח מעשה שכזה. מי שאיננו מאפשר דרכים לגיטימיות ומבוקרות לביטוי ציבורי של העמדה, מי שמדכא וחוסם, בשטיפת מוח תקשורתית או באלימות משטרתית, מאבק של אי-ציות בלתי אלים - הוא הוא המזמין התפרצות של אנרגיית ההתנגדות בנתיבים של תוהו ואלימות.

אחד הגורמים המרכזיים לכך שההתנגדות לתהליך אוסלו התפרצה בנתיב הבלתי מבוקר של רצח ראש הממשלה יצחק רבין - הוא סתימת הפיות והדיכוי השיטתי של המאבק הלגיטימי, הצודק, הערכי וגם החוקי.

זהו, אם כן, אחד הלקחים שעל כולנו ללמוד. אי-ציות בלתי אלים הוא עקרון חיוני, דמוקרטי, ומעל לכל יהודי. מי שחרד לדמוקרטיה הישראלית ולאחדות עם ישראל - אל יעז לפגוע בלגיטימיות שלו. מי שפוגע בלגיטימיות של מאבק כזה, צריך לראות את הכתובת על הקיר, ולדעת מראש באיזו דרך עלולה להתפרץ ההתנגדות להרס העצמי.

שלטון החוק ופשעים אחרים

משה פייגלין

כקצין בדימוס אני מצדיע לקצין המצטיין ידידיה בר-ניצן, הכלוא בכלא 6 על שסירב להשתתף בפשע גירוש יהודים מאדמתם.

השאלה אם לסרב לפקודה הנואלת ההיא איננה הלכתית. דרך-ארץ קדמה לתורה, וכבר המתוקנות שבאומות העולם הבינו בפשטות כי המצפון קודם לחוק. על אחת כמה וכמה כשמדובר בחיילים יראי שמים, שתורתם חייבת היתה לעדן ולהדגיש את ההבנה המוסרית האנושית הפשוטה כי גירוש אנשים ונשים, אלמנות ויתומים, מאדמתם הוא פשע בל יכופר.

"ואין צריך לומר, אם גזר המלך לבטל מצוה - שאין שומעים לו" (הרמב"ם, היד החזקה, הלכות מלכים, פרק ג', הלכה ט'). אין צריך לומר?! דווקא את שהשמאל הבין כל העת במוסרו הטבעי, אצל הכיפות הסרוגות צריך, משום מה, לומר.

(ר"ח תמוז תשס"ג. 1.7.03)

סרבנות לפקודה בלתי מוסרית היא המחסום היחיד בפני הדרדרות החברה והפיכתה לסדום מודרנית. "שלטון החוק" הוא צמד מילים מחריד הקורא תיגר כלפי בורא עולם ומכסה בקלילות על כל תועבה.

פושע קטן, פועל בניגוד לחוק. פושע בינוני מתחמק מהחוק.

פושע גדול משתמש בחוק.

כל שדרוש לפושעים הגדולים בהסטוריה, הוא ציבור המחניק את מצפונו ומחליפו בשלטון החוק.

לא החוק שולט. הטוב, האמת, הצדק, הם השולטים. כלומר הקב"ה הוא השולט. החוק הוא רק כלי. הוא יכול לשמש את האמת והצדק, והוא יכול גם לשמש את השקר והרוע. ידידיה דבק במצפונו, באל שקרא אליו מבין קירות ליבו, ונותר בן חורין מאלילות החוק הישראלית.

היות והקמתי את תנועת 'זו ארצנו', שהטיפה לסרבנות אזרחית בעקבות הסכמי 'אוסלו', נשאלתי לא אחת כיצד אני מתייחס לסרבנות של אנשי שמאל. תמיד חזרתי והצדקתי סרבנות זו. אמנם לא הקב"ה קרא אליהם אלא רמיה עצמית, אך כל עוד נדמה להם כי זהו קול מצפונם - עליהם להשמע לו.

ידידיה בר-ניצן הוא ניצן ההתעוררות מכבלי השעבוד הנפשי שכפה על עצמו דור הכיפות הסרוגות, שיעבוד לשמאל ולאליטות. מפקדיו ניסו להניע אותו להשתתף בפשע הגירוש באופן סביל: "רק תביא מים לחיילים החוסמים את הגישה לתושבים". אך הקצין הקרבי המצטיין לא נפל בפח. הוא נשאר צח כשלג - החוק (הפקודה) ישמש אותי למטרה שנועד לה. התגייסתי כדי להגן על יהודים ולא לגרשם מביתם ומאדמתם.

ידידיה נידון בבית דין בזוי ל-28 ימי מחבוש, אך כל חייל ומפקד שלא נהג כידידיה והשתתף בפשע הגירוש נידון לעמוד בפני בית הדין של מצפונו לשארית חייו. הוא יסתיר את מעשהו מהאשה שישא, מילדיו - אך הפשע הזה ירדוף אותו עד יומו האחרון.

רבים מעבירים במחשבתם חישוב תועלתני: אולי עדיף כי חיילים דתיים לא יתנו ביד השמאל תירוץ להוציאם מן הצבא. מי שסבור כך, יואל נא וינסה למצוא את נקודת הזמן שבה יוכל חייל אמוני לפעול על פי צו מצפונו. מי שדחה את המצפון לשעה נוחה יותר - לעולם לא ימצאנה. לעומת זאת, אם תתרחב תופעת הסירוב, תבוטל פקודת הגירוש. רק אז יגיעו החיילים האמוניים אל עמדות ההנהגה בצבא.

יתכן שסירוב גורף לפקודת הגירוש הוא הכלי היחיד שנותר כיום בידי הציבור האמוני למניעת הפשע. יעשה כל חייל וקצין את חשבונו.

והאזרח? הוא צריך לתמוך בסרבנים ולהלחם בחזית האמיתית - החזית הציבורית - לקראת היום שקצינים כידידיה יעמדו בראש צבא ישראל.

הנחישות והאחווה ינצחו

מיכאל פואה

הסכמי אוסלו אשר השלו את העם לאמור "שלום שלום", התקבלו בניגוד גמור לדעתו של רוב העם ובגניבת קולות הימין בכנסת על ידי שוחד. מהסכמים אלו ומחלומותיהם נשאר רק הרס וחורבן אשר הגיע לפתחו של כל בית בישראל. העם לא שינה את דעתו מאז אלא להיפך, התפכח. אף אחד כבר לא מבטיח שלום, וברור שיותר כזה או אחר לא יבטיח הפסקת מלחמת החורמה נגדנו. זאת האמת הפשוטה שאמצעי התקשורת ודורסנתו של שרון מנסים להסתיר.

ידיעה ברורה זו היא שנתנה לנו את הכח לתמוך במשאל מתפקדי הליכוד, כאשר סקרי-שקרי דעת הקהל הראו כשלון ברור. וידיעה זו היא שמחזקת אותי עתה במאבק על גוש קטיף. במבול שטיפת המח כאילו רוב העם רוצה בהליך גרוש זה, צריך לשנן יום יום ושעה שעה שהאמת היא שרוב העם מוקיר את גיבורי גוש קטיף וצפון השומרון, ובודאי אינו רוצה בהחרבת ביתם.

לידיעה זו מצטרפת ההכרה בניסים הגלויים המתרחשים בגוש קטיף יום יום. המציאות בה על גוש קטיף נפלו מעל 5000 פצמרי"ם היא שערורייתית מבחינת מדינת ישראל. יכולתה של פצצת מרגמה לפצוע ולהרוג הוכחה. המצב בו גשם הפצמרי"ם לא מפסיק היא שדר של הפקרות מוחלטת מצד מנהיגי המדינה רוה"מ ושר הביטחון. אך מצד שני על אף הכאב הנורא על כל פגיעה ועל כל הרוג, אין ספק שאין שום הסבר סטטיסטי והגיוני לתופעה זו של מיעוט נפגעים. התחושה שהשכינה סוככת על תושבי גוש קטיף מחייבת לא רק להודות "על ניסך שבכל יום עימנו", אלא נוסכת הרבה כח ועצמה. מייבשי הביצות בקום המדינה התמידו בישוב הארץ גם כאשר נאלצו לקבור רבים מבניהם. תושבי הגוש זוכים לסוכך תחת כנפי השכינה ולראות ניסים גלויים כמעט יום יום.

הקושי הגדול במאבק זה הוא להבין שישנו ציבור לא גדול - שק"ץ (שמאל קיצוני), המעונין במלחמת אזרחים כפי שהוא קורא לה. ציבור זה אינו רואה במתיישבי גוש קטיף אחים אלא אויב. האמת היא שלא רק בהם הוא רואה אויב

(כ"ט טבת תשס"ה)

אלא בכל הציבור האמוני, אך הוא מעדיף לבודד ולתקוף כל פעם קבוצה קטנה בכדי להצליח. לשק"ץ אין כמעט חיילים ואין לו עתיד, אבל יש לו הרבה כח במערכות השולטות במדינת ישראל. יתרה מזו, יש לו תודעת שלטון. השק"ץ בטוח שהוא המדינה ואין זולתו. בניגוד למצב שהיה בימי הקמת המדינה, כיום אין השק"ץ מסוגל לצאת למלחמה בכוחותיו הוא. אין לו את הגייסות שהיו לו בזמן הסזון, ואפילו הכרטיס האדום שהיה סם חיים לכל דורש עבודה כבר חסר ערך. הוא מצפה שאנשים תמימים אשר התעמולה תשטוף את מוחם יעשו זאת עבורו. השק"ץ מכין את הפרובוקציות שבהם הוא יאשים את הימין ביריה הראשונה, ותקוותו שלאחר מכן תהיה יד איש ברעהו. הפרובוקציה הראשית היא גרוש אזרחים מביתם ללא שום הצדקה הגיונית, ואליה יתלוו פרובוקציות קטנות של כדורי צבע או כל מיני המצאות מעין אלו העולות במוחו הקודח של ראש השב"כ כפי שהוא עצמו העיד.

צריך לזכור, מלחמת אחים לא תתרחש אם האחים לא ילחמו. אם לא יקום איש על אחיו בצו מנהיגים חסרי אחריות וחסרי מעצורים, אם תגבר האחווה על הצייתנות העיוורת לא תתרחש מלחמת אחים. ככל שתובנה פשוטה זו תחלחל עמוק יותר בתודעת המנהיגים הם יבינו שלא כדאי להם להתבזות במתן הוראות שאף יהודי נאמן לא מסוגל ולא רוצה לבצעם.

הנחישות שתושבי גוש קטיף וצפון השומרון מגלים, יחד עם ציבור הולך וגדל של חיילים ואזרחים המודיעים כבר עתה "על גופתנו - פקודת הגירוש לא תעבור", היא זאת שתעצור בעז"ה את התהליך הנורא הזה. ממשלות יעלו ויפלו, חוקים יתקבלו וישתכחו, ועם הנצח ינצח את הקמים עליו מבית ומחוץ.

מפנים ובוכים

מוטי קרפל

האם יש גבול לציות?

"מעשה נבלה", הגדיר יושב ראש מועצת קרית ארבע, צבי קצובר, את פינוי המאחז העברי בגבעה 26 על ידי צה"ל. אכן, הפעם כבר לא מדובר ב"סתם" מאחז. הפעם מדובר במאחז שמייסדו, נתי עוזרי הי"ד, נרצח על ידי בני העוולה רק שבועות ספורים לפני הפינוי; פינוי שבו גורשו האלמנה וילדיה באישון לילה; פינוי שהפך להרס טוטאלי.

על ממשלת ישראל שכך עוללה, כבר אין מה להתפלא; זה מכבר איבדו ראשיה את המצפן המוסרי. אך את הפינוי הרי ביצעו חיילים כמוני וכמוכם. עליהם יש לשאול: האם לאוטומטים צבאיים היינו?! האם לרובוטים ערכיים דמינו?! אמנם שמענו על חיילים שהשתתפו ב"מעשה הנבלה" ודמעות ביצבצו מעיניהם, אך שום דבר מעבר לזה!

אירוע זה מעלה שוב את שאלת גבול הציות. מהו היחס הנכון שבין מילוי פקודה והוראה של השלטון וההנהגה המדינית (או הצבאית) לבין ערכי המוסר המחייבים כל אדם באשר הוא אדם בכלל, וכל יהודי בפרט? האם יש גבול לציות?

"אין שומעים בקולו"

ב"משנה תורה", הלכות מלכים, פרק ג', הלכה ט', מנסח הרמב"ם את תשובתה של המסורת היהודית בסוגייה זו: "ואין צריך לומר שאם גזר המלך לבטל מצווה, שאין שומעין בקולו". כשמדבר הרמב"ם על "מלך" בהלכה זו, הוא איננו מדבר רק על שלטון מדיני כזה או אחר, אלא אפילו על מלך ישראל כשר למהדרין. מדברי הרמב"ם עולה שנאמנות לערכי המוסר קודמת לנאמנות למילוי הוראת השלטון המדיני. המוסר קודם למדינה. מצב הפוך, בו המדינה, כערך, נמצאת תמיד מעל לכל, מוגדר במחשבה המדינית כ"פאשיזם". אי אפשר להטיל ספק ב"ממלכתיותו" של הרמב"ם. פסק ההלכה שלו איננו נובע מתוך זלזול בערך המדינה או השלטון, אלא דווקא מתוך הבנת ערך המדינה ועל מנת לשמור אותה בטהרתה. ערכה של המדינה וערכו של השלטון הם בכך שהם הכלי להגשמת מערכת הערכים והאידיאלים. ברגע שהשלטון פועל

(לכתחילה, גיליון מס' 125. ט' בניסן, תשס"ג. 11.4.03)

בניגוד לערכים אותם הוא אמור להגשים, צריך לעצור ולהעיז לחשוב!

סוגיית "גבול הציות" הועלתה בדורנו דווקא על ידי אנשי השמאל. במקרים מסויימים, אולי מסויימים מאד, אי הציות הוא קדוש. הזכות והיכולת המוסרית והנפשית שלא לקיים הוראות כאוטומטיים הם הם הערובה לשמירת צלם האדם. נוכחנו כבר לדעת לאן הגיעו חברות אנושיות שדגלו בציות ללא תנאי. אדם זקוק לכח נפשי רב בכדי לדבוק בערכיו מול הממסד ומול החברה שסביבו. הויכוח שלנו עם השמאל איננו האם במקרים מסויימים ראוי לסרב ולהיות נכון לשלם מחיר עבור הדבקות בערכיך. המחלוקת היא אלו הם הערכים שמחייבים אי ציות שכזה. המחלוקת איננה על עצם אי הציות אלא על מערכת הערכים שעומדת בבסיסו. במקרים המעטים בהם תופעת הסרבנות של השמאל נובעת ממניעים ערכיים-מוסריים ולא ממניעים פוליטיים, הרי נפשית היא תופעה יהודית קלאסית, למרות שתוכנית עומדים ביסודה ערכים נוצריים-מערביים.

כישלון חינוכי?

החיילים שגירשו את האלמנה ויתומיה מבית הנרצח היו חיילים יהודים, שערך שחרור ויישוב ארץ ישראל נהיר להם לחלוטין. אם לא כך, מה בדיוק הם עושים בצבא ישראל, ומתוקף מה הם התגייסו לצה"ל ואף נכונים לצאת לקרב. ובכל זאת, רק דמעות מספר פתרו אותם מהקונפליקט הנורא של "מעשה הנבלה"?! לצערנו, עוז מוסרי, מחשבה חופשית, חופש ממוסכמות חברתיות, לקיחת אחריות ונכונות לתשלום המחיר עבור הדבקות בערכך - נמצאים בינתיים רק בקרב אנשי השמאל. ושוב, נדגיש, אנו מדברים על אותם סרבני השמאל המעטים שעושים זאת מתוך מניעיים ערכיים, ולמרות המחלוקת העמוקה שלנו עמם על ערכים אלו. האם זוהי הצלחה חינוכית או שמא כשלון חינוכי של מערכת החינוך האמונית?

סרבנות מתבקשת

משה פייגלין

(בעקבות מכתב הטייסים)

מה רוצים מהטייסים?
אם מדינת ישראל ויתרה על חיסול מחבלים כדי לא לפגוע ב "חפים מפשע", מדוע שהטייסים יעשו זאת? מוסר אינו מוגבל לתפקיד כזה אחר. במה הכרעתו המוסרית של 'מופז' טובה יותר מהכרעתו המוסרית של הטייס?
מדינת ישראל קמה על בסיס מערכת ערכית המובילה כל אדם חושב, בהכרח, למכתב הטייסים. לא בהם האשם כי אם באותה מערכת ערכית. למעשה - טוב עושים עמנו החותמים, בכך שהם מאלצים אותנו לברר לעצמנו את נקודות המוצא המוסריות שלנו.

מה נותן לחייל במחסום קלנדיה, את הזכות לבדוק בכליו של ערבי מקומי? לא לירות בו - רק לבדוק בכליו.

התשובה פשוטה להפליא - הבעלות על הארץ. אם זו-ארצנו, אז יש לנו זכות מלאה להיות שם ולבדוק כל מי שחשוד באיום על ריבונותנו. זכותי לבקש תעודה מאדם הרוצה לשהות בביתי, זכותי להפעיל נגדו כוח אם הוא מסרב לצאת. אך אם אין זו ארצנו - אין לנו שום זכות לפלוש לחיי התושבים.
מדינת ישראל הכריזה שלב הארץ, ארץ התנ"ך, עריסת האומה העברית - אינה שלנו, אלא כבושה היא בידנו - ובכך שמטה את הטיעון המוסרי הבסיסי.

כיצד אם כן מצדיקה המדינה את פעולותיה האלימות "בשטחים" (עוד לפני שדיברנו על הקולוניאליזם של שכונת רמות וגילה). ישראל אומרת שמדובר בפעולות להגנה עצמית. אנו חייבים לבדוק בבגז' של הפז'ו או לבצע חיסולים ממוקדים כי הם הורגים בנו. ברגע שיפסיקו - נפסיק גם אנו. כלומר זכותנו המוסרית נובעת מתוך הזכות להגנה עצמית.
אך הטיעון הזה חלש מאוד. ראשית - הם הורגים (לטענתם) כי אנו יושבים על אדמתם. עד שלא נצא וניקח עמנו את אחרון מתנו (מחמוד דרוויש) איננו יכולים לטעון את טענת ההגנה העצמית - אנו התוקפנים. שנית - עקרון ההגנה העצמית הישראלי, משועבד לעקרונות המוסר המערביים/נוצריים לפיהם הגנה עצמית

(כ"ח אלול תשס"ג. 25.9.03)

מותרת לחלש בפני החזק. אינך יכול לחסל את מי שאינו מאיים עליך באופן ישיר, אינך יכול להגן על עצמך וליטול אגב כך חיי נשים וילדים חלשים ממך.

שני עקרונות אלה – עקרון (חוסר) הריבונות- מחד, ומוסר המלחמה הנוצרי – מאידך, הנם התשתית עליה מונח כיום הקוד האתי המוסרי של צה"ל.

מדינת ישראל - אימצה במו ידיה את העקרונות שלא הותירו מקום אחר לאנשים חושבים ועקרוניים שאינם עושים שקר בנפשם - כי אם לסרב.

כל עוד לא תחול מהפכה בתשתית האידיאית שבבסיס קיומה של המדינה, כל עוד לא נשוב אל עקרונות היסוד היהודיים שלנו – לא נוכל לומר שזו ארצנו, ולא נוכל להשתחרר מכבלי המוסרניות הנוצרית בבואנו להגן על עצמנו.

התוצאה תהיה שילדים יהודים ימותו במקום ילדים ערבים, החברה הישראלית תמשיך ותתפורר, וצה"ל יישען על חיילים "רובוטים" לאחר שאיבד את טובי לוחמיו.

Abasad çaabdi.fm Fab Jan 25 11:25:25 2005 Page 31

פושע קטן - פועל בניגוד לחוק
פושע בינוני - עוקף את החוק
פושע גדול - משתמש בחוק.

לתרומות ולסיוע בהפצת החוברת:
1-800-200-613
www.manhigut.org
manhigut@manhigut.org